

Uppslagsbok över skadeförsäkringens regler och begrepp

Ola Schöning, Marie Svendenius. **Skadad i trafiken**. 239 sidor. Lidingö: Ifu förlag; 2003. ISBN 91-7990-188-3.

Recensent: Jacomina Beertema, överläkare i ortopedi, Länssjukhuset, Sundsvall

II Vart vänder du dig när du blir påkörd av en oförsäkrad bil? Vem ersätter din förlust av arbetsinkomst efter en trafikskada? När har du rätt att anlita advokat och vem betalar? Vilka prövningsinstanser finns och vilka villkor gäller för dessa? Utifrån den trafikskadades situation ger Ola Schöning och Marie Svendenius, båda jurister med bred erfarenhet inom skadeståndsrätten, handfast vägledning genom den snårskog av regler och begrepp som finns inom trafikskadeförsäkringens.

Bokens syfte är enligt författarna att den trafikskadade själv skall kunna bedöma vilken ersättning och vilka förmåner han eller hon har rätt till. För att uppnå detta försöker de på ett enkelt sätt förklara krångliga begrepp (t ex »akuttid«, »särskilda olägenheter«) samt systematiskt förtydliga varje del av ersättnings-systemet genom exempel. De ger också konkreta svar på de vanligast förekommande frågorna.

Samling av lagtext och nyttiga adresser

Bokens innehåll är överskådligt presenterat och pedagogiskt upplagt. Språket är enkelt och föredömligt befriat från juridiska facktermer. Likväl är ämnet komplicerat, och detta är därför inte en bok som man sträckläser. Karaktären av uppslagsverk förstärks genom de tabeller, lagtexter, listor med nyttiga adresser och ordlistor som utgör den sista tredjedelen av boken. I ordlistorna förekommer tyvärr en del smärre fel, men dessa förtar inte helhetsintrycket av gedigenhet och pålitlighet.

Boken är dock inte bara en faktsamling. I ett särskilt avsnitt uttrycker författarna sin vision om en bättre och snabbare framtida rehabilitering av trafikska-

dade. Författarna menar att ansvaret för rehabiliteringen idag är oklart och bör tydliggöras genom att rehabilitering och ekonomisk skadeståndersättning samordnas inom trafikskadeförsäkringen.

Bok för allmänhet och professionella

Boken vänder sig visserligen primärt till den trafikskadade privatpersonen. Men den är också ytterst informativ för alla som i sitt yrke kommer i kontakt med trafikskadade, till exempel läkare, advokater, polis, försäkringsbolagens och försäkringskassans handläggare samt försäkringsbranschens medicinska rådgivare. Boken är högaktuell då den redogör för de nya skadeståndsrättsliga regler som trätt i kraft den 1 januari 2002. Genom trögheten i lagändringsprocessen och osannolikheten av en harmonisering av skadeståndsrätten inom EU inom överskådlig tid, finns ingen risk att boken blir inaktuell redan efter några år.

Fyller en lucka i medicinutbildningen

»Skadad i trafiken« förmedlar en kunskap om trafikskadereglering som saknas helt inom den medicinska grundutbildningen, men som likväl efterfrågas av de trafikskadade patienterna. Den är därför mycket användbar som uppslagsverk på ortopedkliniker, vårdcentraler och rehabiliteringskliniker och för grund- och vidareutbildning inom försäkringsmedicin. Den kompletterar på ett utmärkt sätt innehåll i den i fjol av Studentlitteratur utgivna boken »Försäkringsmedicin«.

Medicinhistoria från Moses till Heidegger

Nils Sjöstrand, red. **Svensk medicinhistorisk tidskrift**. Vol 6. Nr 1. 184 sidor. Stockholm: Föreningen för utgivandet av Svensk medicinhistorisk tidskrift; 2003. ISSN 1402-9871.

Recensent: Ulf Schöldström, Stockholm

II »Svensk medicinhistorisk tidskrift« har, trots ekonomiska bekymmer, kom-

mit ut med ett nytt nummer med intressant och varierat innehåll. Tidsmässigt spänner de tolv uppsatserna i volymen från Moseböckerna (var den sjukdom som i den svenska Bibeln traditionellt översatts med »spetälska« verkligen lepra?) till 1930-talets Tyskland (hur var de judiska läkarnas situation, när den nazistansuckne filosofen Heidegger blev rektor vid universitetet i Freiburg?). Ämnesmässigt finns här både sjukdoms- och personhistoria jämte administrativa (patientjournalens utveckling under 1700-talet) och etiska frågor (svenska läkares syn på abort och preventivmedel 1928–1938).

Neurasteni med paralleller i vår tid

I en av de längre essäerna behandlar Tore Leonhardt den amerikanske 1800-talsläkaren George M Beard som »uppfann« modesjukdomen neurasteni och drar paralleller till vår tid. Diskussionen anknyter till och fördjupar tidigare artiklar av Leonhardt i Läkartidningen om diagnoser som kroniskt trötthetssyndrom och fibromyalgi i historiskt perspektiv.

Skalden Schillers medicinska karriär

Att skalden Schiller var utbildad läkare är nog inte allmänt bekant. Nils Brage Nordlander redogör både för Schillers medicinska karriär och för den långdragna och plågsamma sjukdom som ändade skaldens liv. Att en så rik litterär produktion kunde alstras mellan attackerna av andnöd, kramper och koliksmärtor kan ses som ett vittnesbörd om andens seger över materien.

1700-talets ögonsjukvård

En liknande förundran väcker Nils O Rehns inventering av rapporter om ögonsjukdomarnas behandling i 1700-talets Sverige. Man vet inte vem man skall beundra mest – de taliga patienterna eller de djärva operatörerna. En fortsatt analys av materialet utlovas.

Osteologiskt detektivproblem

Hans Moëll, som avled 2003, var en engagerad medicinhistoriker. Bl a översatte han från latin den tyske renässansmannen Ulrich von Huttens omfattande redogörelse för hur han »botade« sin syfilis med avkok av guajakträdet från Haiti. I ett postumt publicerat bidrag återvänder Moëll här till von Hutten och presenterar ett litet osteologiskt detektivproblem, som också involverar von Huttens samtida, den berömda humanisten Erasmus av Rotterdam. •